

QUY ĐỊNH MỚI CHO CÁC ĐỐI TƯỢNG MIỄN THUẾ XUẤT, NHẬP KHẨU

TS. NGUYỄN THỊ KIM LÝ

Nghị định số 134/2016/NĐ-CP được Chính phủ ban hành và có hiệu lực từ ngày 01/9/2016 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu. Những quy định mới tại Nghị định này như đối tượng chịu thuế; áp dụng mức thuế suất thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu; miễn thuế, giảm thuế, hoàn thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu theo quy định của Luật Thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu có tác động trực tiếp đến hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp. Bài viết phân tích cụ thể về những trường hợp được miễn thuế theo Nghị định này...

Từ khóa: Thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu, miễn giảm thuế, hàng hóa ưu tiên

Các trường hợp miễn thuế theo định mức

Trên cơ sở Điều 16 Luật Thuế xuất khẩu (XK), thuế nhập khẩu (NK), Chính phủ đã quy định các trường hợp miễn thuế theo định mức gồm: Hàng hoá xuất nhập khẩu (XNK) của tổ chức, cá nhân nước ngoài được hưởng quyền ưu đãi, miễn trừ; Hành lý của người xuất nhập cảnh; Tài sản di chuyển của tổ chức, cá nhân; Quà biếu, tặng; Hàng hóa mua bán, trao đổi của cư dân biên giới; Hàng hóa gửi qua dịch vụ chuyển phát nhanh; Hàng hóa có trị giá tối thiểu và số tiền thuế phải nộp tối thiểu. Cụ thể:

Một là, miễn thuế hàng hoá XNK của tổ chức, cá nhân nước ngoài được hưởng quyền ưu đãi, miễn trừ. Để phù hợp với tình hình thực tế (trong nước đã sản xuất được, NK chủ yếu từ các nước ASEAN được hưởng thuế suất ưu đãi đặc biệt rất thấp là 0-5%), Điều 5 Nghị định đã bỏ quy định định mức miễn thuế đối với ti vi, tủ lạnh, máy điều hòa; Giảm bớt số lượng đối với các mặt hàng có thuế tiêu thụ đặc biệt như ô tô, xe gắn máy, rượu, bia và thuốc lá đối với hàng hóa XNK của tổ chức quốc tế và thành viên tổ chức quốc tế được hưởng quyền ưu đãi, miễn trừ.

Bên cạnh đó, Nghị định mới bỏ quy định cho phép tạm NK miễn thuế mặt hàng ô tô, xe máy vượt định lượng; Quy định cơ quan ngoại giao, cơ quan lãnh sự và các tổ chức thuộc hệ thống Liên Hiệp quốc được NK miễn thuế các hàng hóa nằm ngoài Danh mục áp dụng định mức miễn thuế trên cơ sở xác nhận của Bộ Ngoại giao dựa trên nguyên tắc có đi có lại hoặc phù hợp với thông lệ quốc tế.

Hai là, miễn thuế đối hành lý của người xuất cảnh, nhập cảnh. Để thống nhất với quy định của Luật Thuế tiêu thụ đặc biệt, Điều 6 Nghị định 134/2016/NĐ-CP đã phân loại nồng độ rượu theo loại dưới 20 độ và trên 20 độ. Quy định các đối tượng xuất nhập cảnh thường xuyên như người điều khiển tàu bay, nhân viên phục vụ trên các chuyến bay quốc tế; người điều khiển tàu hỏa, nhân viên phục vụ trên tàu hỏa liên vận quốc tế... không được hưởng định mức hành lý miễn thuế cho từng lần nhập cảnh mà cứ 90 ngày được miễn thuế 01 lần.

Ba là, miễn thuế đối với tài sản di chuyển. Quy định mới cũng đã bỏ quy định miễn thuế đối với ô tô, xe máy là tài sản di chuyển của các đối tượng trên; bổ sung quy định về thời gian cư trú hoặc làm việc tại Việt Nam từ 12 tháng trở lên để phù hợp với pháp luật lao động.

Bốn là, miễn thuế đối với quà biếu, quà tặng có số lượng hoặc trị giá vượt quá định mức miễn thuế. Định mức miễn thuế chung áp dụng đối với quà biếu, quà tặng của tổ chức, cá nhân nước ngoài cho tổ chức, cá nhân Việt Nam. Quà biếu, quà tặng của tổ chức, cá nhân Việt Nam cho tổ chức, cá nhân nước ngoài có trị giá hải quan không vượt quá 2 triệu đồng hoặc có trị giá hải quan trên 2 triệu đồng nhưng tổng số tiền thuế phải nộp dưới 200 nghìn đồng và khống chế số lần để được miễn thuế không quá 04 lần/năm.

Đối với cơ quan, tổ chức Việt Nam được ngân sách nhà nước (NSNN) đảm bảo kinh phí hoạt động và quà biếu, quà tặng vì mục đích nhân đạo, từ thiện thì định mức miễn thuế không vượt quá

30 triệu đồng và không quá 4 lần/năm. Trường hợp vượt định mức, Bộ Tài chính xem xét giải quyết miễn thuế từng trường hợp cụ thể. Quà biếu, quà tặng của tổ chức, cá nhân nước ngoài là thuốc, thiết bị y tế cho cá nhân người Việt Nam bị bệnh hiểm nghèo thuộc Danh mục bệnh hiểm nghèo hoặc người bị thiên tai, tai nạn có trị giá hải quan không vượt quá 10 triệu đồng được miễn thuế nhập khẩu không quá 4 lần/năm.

Năm là, miễn thuế đối với hàng hóa mua bán, trao đổi của cư dân biên giới. Hàng hóa mua bán, trao đổi của cư dân biên giới thuộc Danh mục hàng hóa để phục vụ sản xuất, tiêu dùng của cư dân biên giới theo định mức không quá 2 triệu đồng/1 người/1 ngày/1 lượt và không quá 4 lượt tháng thì được miễn thuế. Mặt khác, Nghị định 134/2016/NĐ-CP quy định định mức miễn thuế đối với hàng hóa gửi qua dịch vụ chuyển phát nhanh có trị giá hải quan từ 1 triệu đồng trở xuống hoặc có số tiền thuế phải nộp dưới 100 nghìn đồng.

Miễn thuế hàng nhập khẩu để gia công, sản phẩm gia công xuất khẩu...

Miễn thuế với hàng hóa NK để sản xuất XK: Để thực hiện miễn thuế đối với nguyên liệu, vật tư, linh kiện NK để sản xuất XK theo quy định của Luật thuế XNK, Nghị định mới cũng đã nêu rõ các loại nguyên liệu, vật tư và trường hợp được miễn thuế theo loại hình sản xuất XK trên cơ sở kế thừa các trường hợp được hoàn thuế theo quy định hiện hành và chuyển thành trường hợp được miễn thuế.

Miễn thuế hàng tạm nhập, tái xuất hoặc tạm xuất, tái nhập trong thời hạn nhất định: Việc miễn thuế được thực hiện trong một số trường hợp sau: Hàng hóa tạm nhập tái xuất hoặc tái xuất tạm nhập để bảo hành, sửa chữa, thay thế phải đảm bảo không làm thay đổi hình dáng, công dụng và đặc tính cơ bản của hàng hóa tạm nhập, tạm xuất và không tạo ra hàng hóa khác (trừ trường hợp thay thế hàng hóa theo điều kiện bảo hành của hợp đồng); Phương tiện quay vòng theo phương thức tạm nhập tái xuất hoặc tái xuất tạm nhập để chứa hàng hóa XNK gồm: container rỗng có hoặc không có móc treo; bồn mềm lót trong container để chứa hàng lỏng; các phương tiện khác có thể sử dụng nhiều lần để chứa hàng hóa XNK.

Miễn thuế hàng hóa NK tạo tài sản cố định của dự án ưu đãi đầu tư: Thực tiễn phát sinh một số dự án phức hợp vừa sản xuất, kinh doanh thuộc diện ưu đãi đầu tư vừa có hoạt động không được ưu đãi và một số dự án có cấu phần vừa thuộc địa bàn ưu

đãi và địa bàn không được ưu đãi (dự án quy mô lớn). Về nguyên tắc, những hoạt động, cấu phần dự án đáp ứng điều kiện để hưởng ưu đãi theo Luật thuế XNK 2016 và pháp luật về đầu tư thì được hưởng ưu đãi. Đồng thời, cũng phát sinh một số dự án đầu tư thuộc địa bàn ưu đãi đầu tư và không thuộc ngành nghề ưu đãi đầu tư... Vì vậy, để làm rõ nguyên tắc hưởng ưu đãi miễn thuế, Nghị định đã quy định, việc miễn thuế hàng hóa NK để tạo tài sản cố định của các trường hợp này.

Miễn thuế NK 5 năm với nguyên liệu, vật tư, linh kiện: Theo Nghị định 134/2016/NĐ-CP, thời gian bắt đầu sản xuất là thời gian sản xuất chính thức, không bao gồm thời gian sản xuất thử. Người nộp thuế tự kê khai, chịu trách nhiệm về ngày thực tế tiến hành sản xuất và thông báo trước khi làm thủ tục cho cơ quan hải quan nơi tiếp nhận hồ sơ.

Miễn thuế hàng NK phục vụ hoạt động dầu khí, đóng tàu, tàu biển XK: Căn cứ xác định phương tiện vận tải chuyên dùng cần thiết cho hoạt động dầu khí thực hiện theo quy định của Bộ Khoa học và Công nghệ, căn cứ để xác định vật tư cần thiết cho hoạt động dầu khí trong nước chưa sản xuất được thực hiện theo quy định của Bộ Kế hoạch và Đầu tư.

Miễn thuế giống cây trồng, vật nuôi, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật: Theo khoản 12 Điều 16 Luật Thuế XNK 2016 thì giống cây trồng, giống vật nuôi, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật trong nước chưa sản xuất được, NK phục vụ trực tiếp cho nông, lâm, ngư nghiệp được miễn thuế NK. Để thực hiện quy định này, tạo sự bình đẳng về chính sách thuế, Điều 18 Nghị định 134/2016/NĐ-CP đã quy định căn cứ để xác định giống cây trồng, giống vật nuôi, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật cần thiết NK làm cơ sở miễn thuế thực hiện theo quy định của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và phải là loại trong nước chưa sản xuất được theo quy định của Bộ Kế hoạch và Đầu tư.

Miễn thuế với hàng NK phục vụ nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ, giáo dục: Theo Nghị định 87/2010/NĐ-CP quy định hàng hóa NK phục vụ nghiên cứu khoa học, giáo dục thuộc đối tượng phải xét miễn thuế. Tuy nhiên, theo Luật Thuế XNK 2016 thì các loại hàng hóa này thuộc đối tượng miễn thuế. Để thực hiện quy định này, Nghị định 134/2016/NĐ-CP quy định căn cứ xác định hàng hóa trong nước chưa sản xuất được thực hiện theo quy định của Bộ Kế hoạch và Đầu tư. Căn cứ xác định hàng hóa chuyên dùng NK phục vụ trực tiếp cho giáo dục thực hiện theo quy định của Bộ Giáo dục đào tạo. Căn cứ để xác định máy móc, thiết bị, phụ tùng, vật tư chuyên dùng sử dụng trực tiếp

cho nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ, phát triển hoạt động ươm tạo công nghệ, ươm tạo doanh nghiệp khoa học và công nghệ, đổi mới công nghệ thực hiện theo quy định của Bộ Khoa học và Công nghệ.

Miễn thuế nguyên liệu, vật tư, linh kiện NK trong nước chưa sản xuất được của dự án đầu tư để sản xuất, lắp ráp trang thiết bị y tế: Trên cơ sở quy định tại khoản 14 Điều 16 Luật Thuế XNK 2016, Nghị định đã quy định để được miễn thuế, hàng hóa NK để sản xuất, lắp ráp trang thiết bị y tế cần được ưu tiên nghiên cứu, chế tạo của các dự án đầu tư quy định tại Phụ lục VI ban hành kèm theo Nghị định này và phải thuộc loại trong nước chưa sản xuất được theo quy định của Bộ Kế hoạch và Đầu tư. Đồng thời, Nghị định 134/2016/NĐ-CP cũng quy định cụ thể ngày bắt đầu sản xuất làm cơ sở miễn thuế là ngày thực tế tiến hành hoạt động sản xuất (không bao gồm thời gian sản xuất thử) và người nộp thuế tự kê khai, tự chịu trách nhiệm về ngày thực tế tiến hành hoạt động sản xuất và thông báo trước khi làm thủ tục hải quan cho cơ quan hải quan nơi tiếp nhận hồ sơ thông báo danh mục miễn thuế.

Miễn thuế nguyên liệu, vật tư, linh kiện NK phục vụ trực tiếp cho hoạt động sản xuất sản phẩm công nghệ thông tin, nội dung số, phần mềm; hàng hóa XK, NK để bảo vệ môi trường: Căn cứ quy định tại khoản 18 và khoản 19 Điều 16 Luật thuế XNK 2016, để có cơ sở thực hiện việc miễn thuế, Điều 24 và Điều 25 Nghị định mới đã quy định căn cứ để miễn thuế nguyên liệu, vật tư, linh kiện NK phục vụ trực tiếp cho hoạt động sản xuất sản phẩm công nghệ thông tin, nội dung số, phần mềm; hàng hóa xuất khẩu, NK để bảo vệ môi trường.

Miễn thuế hàng hóa phục vụ hoạt động in, đúc tiền: Theo quy định tại khoản 17 Điều 16 Luật thuế XNK thì máy móc, thiết bị, nguyên liệu, vật tư, linh kiện, bộ phận, phụ tùng NK phục vụ hoạt động in, đúc tiền được miễn thuế phải thuộc Danh mục do Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam ban hành. Theo đó, Nghị định này cũng quy định rõ, hàng hóa thuộc đối tượng NK được miễn thuế theo quy định trên phải do các tổ chức được Ngân hàng Nhà nước Việt Nam chỉ định NK. Căn cứ xác định máy móc, thiết bị, nguyên liệu, vật tư, linh kiện, bộ phận, phụ tùng NK phục vụ hoạt động in, đúc tiền thực hiện theo quy định của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.

Miễn thuế đối với hàng hóa không nhằm mục đích thương mại: Quy định miễn thuế đối với hàng hóa không nhằm mục đích thương mại trong các

trường hợp hàng mẫu, ảnh về hàng mẫu, phim về hàng mẫu, mô hình thay thế cho hàng mẫu có trị giá hải quan không vượt quá 50.000 nghìn đồng Việt Nam hoặc đã được xử lý để không thể được mua bán hoặc sử dụng, chỉ để làm mẫu.

Miễn thuế theo điều ước quốc tế, đảm bảo an sinh xã hội...

Căn cứ khoản 1 Điều 16 Luật Thuế XNK 2016, tại khoản 1 Điều 29 Nghị định đã quy định cơ sở để xác định hàng hóa XNK được miễn thuế là số lượng, chủng loại, trị giá hàng hóa được quy định cụ thể tại điều ước quốc tế. Đồng thời, để giải quyết vướng mắc trong trường hợp điều ước quốc tế không quy định cụ thể số lượng, chủng loại, định lượng miễn thuế, Nghị định quy định rõ phương thức xử lý là Bộ Tài chính thống nhất với Bộ Ngoại giao báo cáo Thủ tướng Chính phủ quyết định trên cơ sở thống nhất với cơ quan đề xuất ký kết Điều ước quốc tế đó.

Hàng hóa mua bán, trao đổi của cư dân biên giới thuộc Danh mục hàng hóa để phục vụ sản xuất, tiêu dùng của cư dân biên giới theo định mức không quá 2 triệu đồng/1 người/1 ngày/1 lượt và không quá 4 lượt tháng được miễn thuế.

Để đảm bảo thống nhất và phù hợp với các quy định khác (như quy định không thu thuế sử dụng đất phi nông nghiệp đối với các hộ gia đình có số tiền thuế dưới 10 triệu đồng), tham khảo kinh nghiệm một số nước trong khu vực và thế giới, Nghị định mới quy định hàng hóa có tổng trị giá hải quan khai báo dưới 500 nghìn đồng hoặc có tổng số tiền thuế XK, NK phải nộp dưới mức 50 nghìn đồng cho một tổ chức, một cá nhân cho một lần XK, NK, thì được miễn thuế XNK. Đồng thời, để tránh hiểu nhầm, Nghị định 134/2016/NĐ-CP cũng quy định không áp dụng đối với quà biếu, quà tặng, hàng hóa mua bán trao đổi của cư dân biên giới và hàng hóa gửi qua dịch vụ chuyển phát nhanh - nghĩa là đối với các trường hợp này không được cộng thêm định mức này để xác định tiêu chuẩn hàng hóa được miễn thuế.

Tài liệu tham khảo:

1. Quốc hội, Luật thuế XK, Thuế NK 2016;
2. Chính phủ, Nghị định số 134/2016/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật thuế XNK;
3. Chính phủ, Nghị định 87/2010/NĐ-CP quy định hàng hóa NK phục vụ nghiên cứu khoa học, giáo dục thuộc đối tượng phải xét miễn thuế;
4. Trang điện tử: mof.gov.vn, customs.gov.vn, tapchitaichinh.vn...